

Status på udvalgte nøgletal – maj 2017

Steen Bocian, Cheføkonom, Dansk Erhverv

Status på den økonomiske udvikling

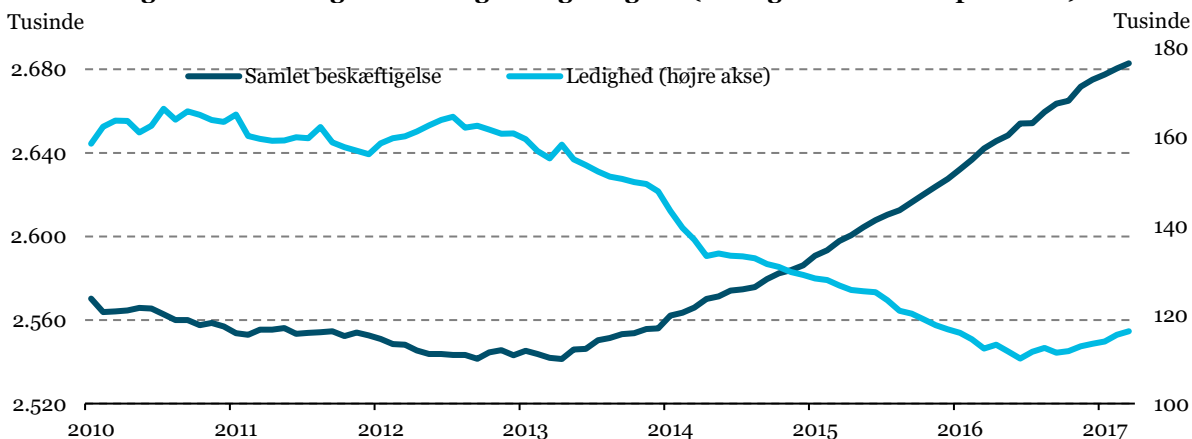
De økonomiske nøgletal i ind- og udland er fortsat ganske fornuftige – men der er dog også forhold, som bør følges tæt. Vi har i år fået mere blandede tal for udviklingen på arbejdsmarkedet hjemme. Antallet af fyringsvarsler har været højt, og jobvæksten har i årets første måneder har været svagere end i 2016. Vi vurderer, at det lavere tempo på arbejdsmarkedet blandt andet skyldes manglen på kvalificeret arbejdskraft, men vi kommer til at følge udviklingen tæt. Samme lidt blandede tendenser genfinder vi faktisk i både tallene for forbrug og eksport. Samlet set blev BNP-væksten i 1. kvartal i år da heller ikke imponerende. En fremgang på 0,3% fra 4. kvartal sidste år til 1. kvartal i år er acceptabelt, men det er ikke høj vækst. Kigger vi uden for landets grænser, så er væksten i USA heller ikke imponerende, mens vi til gengæld fortsat får stærke nøgletal fra Europa.

Forbrugerne

Ledighed og beskæftigelse: Fortsat beskæftigelsesfremgang og øget arbejdsstyrke

Lønmodtagerbeskæftigelsen stiger fortsat. Fra februar til marts steg beskæftigelsen med yderligere 2.400 personer, gennemsnittet for de seneste tre måneder er 2.600 nye arbejdspladser pr. måned. Fremgangen i beskæftigelsen fortsætter dermed, men jobvæksten er lavere end sidste år. Om opbremsningen skyldes mangel på arbejdskraft eller lavere efterspørgsel efter nye ansatte kan ikke konkluderes med sikkerhed. Lønmodtagerbeskæftigelsen er steget med 141.500 personer siden 2013. Ledigheden steg i marts med 800 personer, så der nu er 116.300 fuldtidsledige. Ledigheden har været svagt stigende de seneste måneder trods fremgang i beskæftigelsen. Baggrunden er en udvidelse af arbejdsstyrken. Flere modtagere af integrationsydelse vurderes som jobparate, og dermed indgår de i ledighedstallene og arbejdsstyrken. Grundlæggende er det positivt, da det betyder, at de er kommet tættere på arbejdsmarkedet – ledigheden er således ikke reelt stigende. Ledighedsprocenten ligger på 4,3%. Hvis beskæftigelsen skal stige yderligere, så skal arbejdsstyrken udvides.

Sæsonkorrigeret lønmodtagerbeskæftigelse og ledighed (omregnet til fuldtidspersoner)

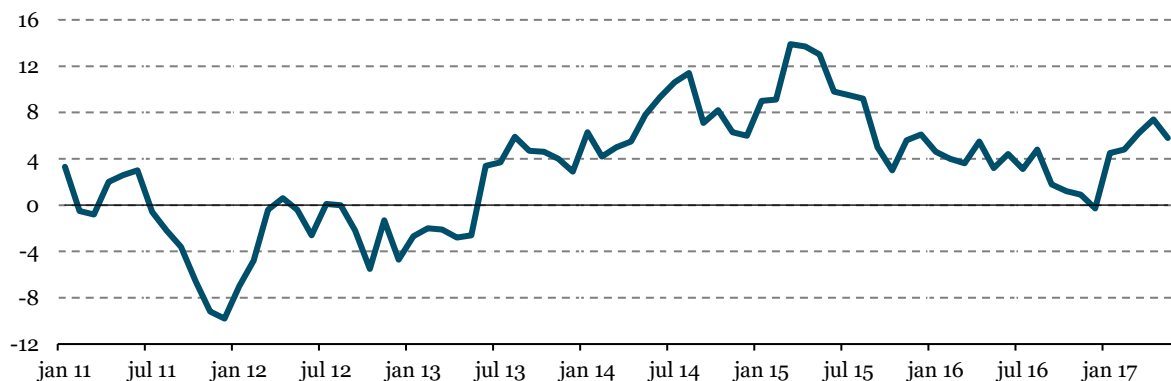

Kilde: Danmarks Statistik hhv. 28. april og 22. maj 2017

Forbrugerforventninger: Forbrugertilliden forbedret i det nye år

Forbrugertilliden var stigende frem til april efter et fald i 2. halvår sidste år. I maj faldt forbrugertilliden en anelse, men med et niveau på 5,8 er der fortsat grund til at vente vækst i det private forbrug. I 4. kvartal sidste år steg det private forbrug mere end normalt. Ud fra indikatorerne er der grund til at forvente forbrugsvækst i år – men i et noget mere afmålt tempo.

Forbrugertillidsindikator

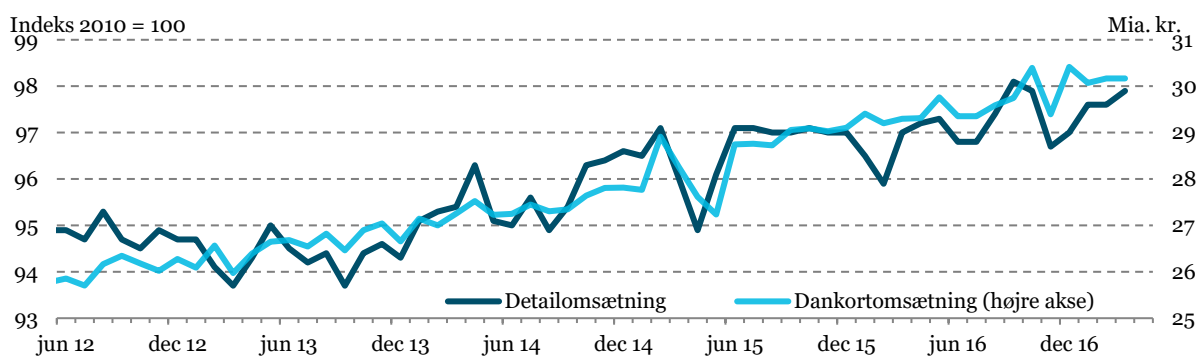
Kilde: Danmarks Statistik 19. maj 2017.

Note: Indikatoren belyser befolkningens syn på den aktuelle og den fremtidige økonomiske situation.

Detail- og dankortomsætning: Stille start på forbrugsåret 2017

Detailomsætningen steg med 0,3% fra marts til april, når der korrigeres for normale sæsonudsving, dermed har detailsalget i årets første fire måneder været på niveau med, hvad vi så i de sidste fire måneder af 2016. Det samme billede ses endnu tydeligere i Dankortsætningen frem til april. Efter vores vurdering er der ikke tale om en forbrugskrise – forudsætningerne for forbrugsfremgang her i 2017 er gode, men de seneste tal for forbrugsudviklingen understreger, at træerne ikke gror ind i himlen.

Indeks for solgte mængder i detailhandlen og dankortomsætning, sæsonkorrigeret

Kilde: Danmarks Statistik og Nets hhv. 22. maj og 15 maj 2017

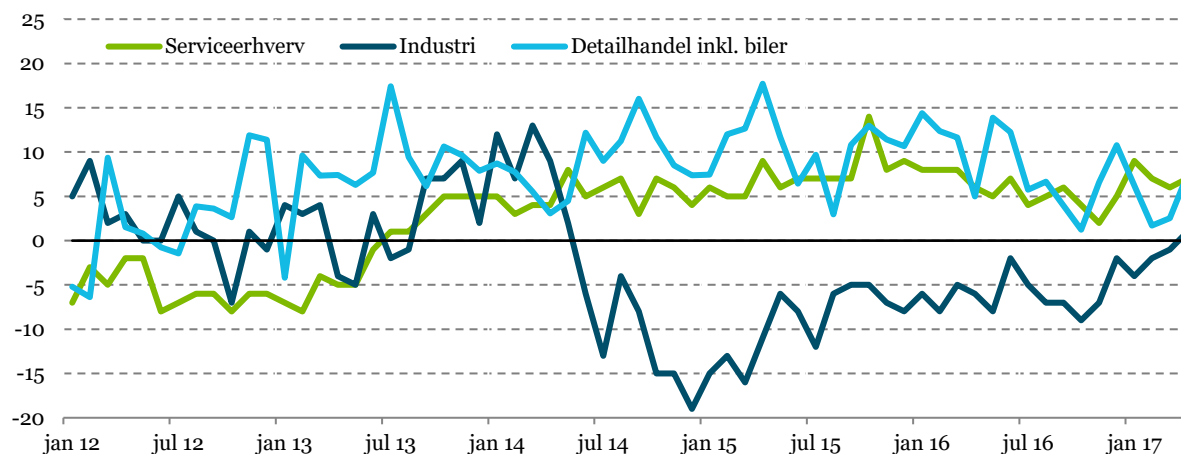
Note: Dankortomsætningen er korrigeret for mobiloverførsler (Mobile Pay). Opgørelsen af detailomsætningen påvirkes negativt af stigende e-handel (både indenlandsk og udenlandsk), som ikke indgår fuldt ud i indekset.

Virksomhederne

Konjunkturindikatorer: Industrien for første gang længe i plus og generelt pæne tal

Nøgletallene for dansk erhvervsliv peger generelt i retningen af pæn vækst her i 2017. I april nåede industriens konjunkturbarometer for første gang siden 2014 op på den rigtige side af nulstregen. Servicesektoren har længe set mere optimistisk på fremtiden – indikatoren steg dog også her fra marts til april. Det samme gjorde sig gældende i detailhandlen, hvilket gør, at vi samlet set må konkludere, at erhvervslivet i hvert fald forventer økonomisk fremgang.

Sammensatte konjunkturindikator

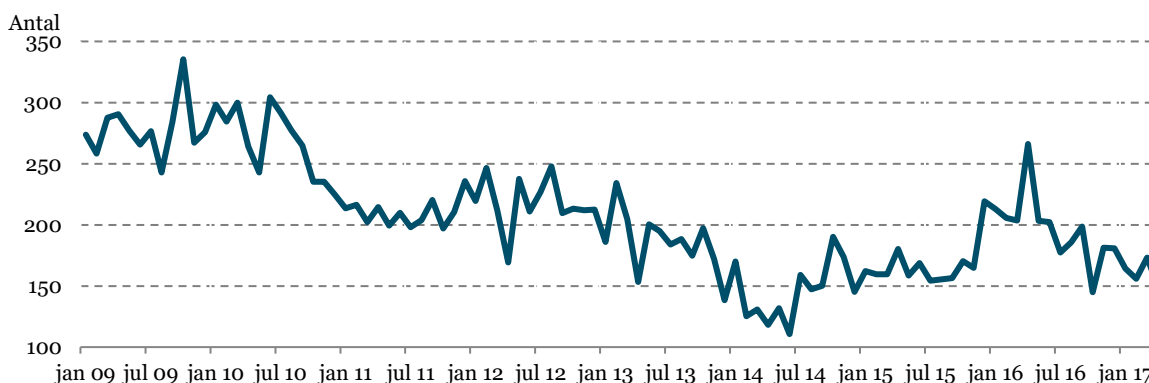

Kilde: Danmarks Statistik 27. april 2017 og egne beregninger.

Konkurser: Kun få aktive virksomheder går konkurs

150 aktive virksomheder blev erklæret konkurs i april. Det var et lidt lavere niveau end månederne før – men forskellen er lille. Konkurser var en stor udfordring i årene efter finanskrisen – men antallet af konkurs er nu normaliseret og udviklingen fra måned til måned skyldes ofte statistiske tilfældigheder.

Konkurser blandt aktive virksomheder

Kilde: Danmarks Statistik 4. maj 2017. Egen sæsonkorrektion.

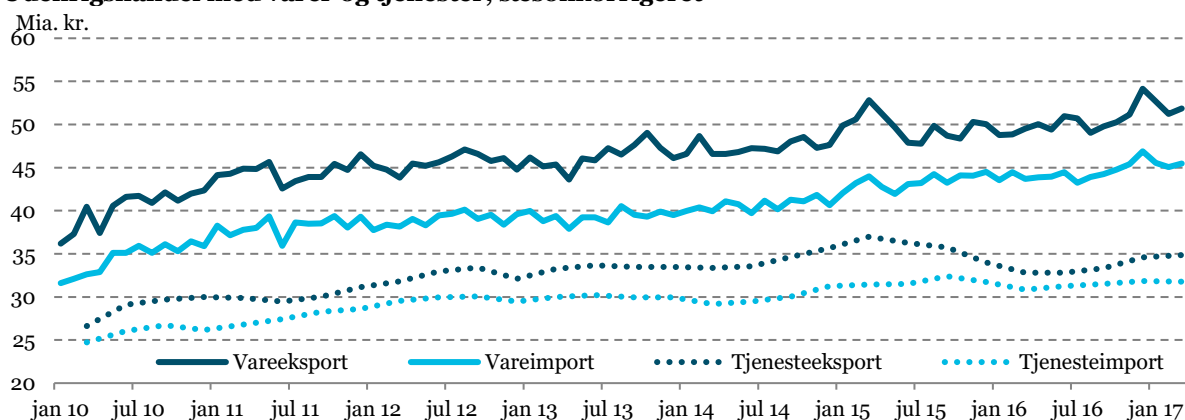
Note: Konkurser blandt aktive virksomheder (dvs. virksomheder med beskæftigede og/eller en omsætning over 1 mio. kr.). Udviklingen fra foråret 2015 til sommeren 2016 er ikke retvisende pga. opgørelsesfejl hos myndighederne.

Internationalt udsyn

Udenrigshandel: Eksporten falder fra årets start – men niveauet er ok

Vareeksporten steg kraftigt i december sidste år. Det sikrede, at vareeksporten sluttede 2016 fornuftigt af efter, at der ellers havde været udfordringer i løbet af året. I kølvandet på den flotte fremgang i slutningen af 2016, så er det ikke overraskende, at eksporten er faldet en smule tilbage her i 2017. I januar faldt vareeksporten med 2,7%, hvilket blev fulgt op af et fald på 2,8% i februar – marts brød faldet, da vareeksporten steg med 1,2% fra februar. Kigger vi på udviklingen fra 4. kvartal sidste år til 1. kvartal i år, så har vareeksporten været stort set uændret med en vækst på beskedne 0,1%. I lyset af at de globale økonomiske nøgletal er i bedring – er det en beskedne vækst, men det skal naturligvis ses i lyset af, at eksporten væksten i 4. kvartal sidste år var på 4%. Mere protektionistiske strømninger kan blive en strukturel udfordring for eksporten de kommende år - men effekt på kort sigt er lille.

Udenrigshandel med varer og tjenester, sæsonkorrigeret

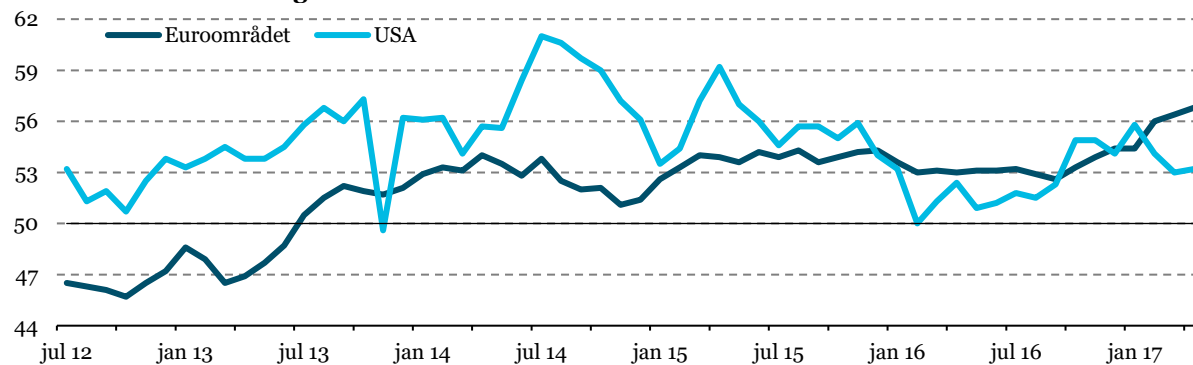

Kilde: Danmarks Statistik 9. maj 2017. **Note:** Tallene for udenrigshandel er opgjort i løbende priser. Tjenesteeksport og -import opgøres kun kvartalsvist og er i figuren omregnet til månedsniveau. Vareim- og eksport opgøres ekskl. skibe og fly.

Internationale konjunkturindikatorer (PMI): Global økonomisk fremgang

PMI-indeksene, som anses som en ret sikker strømpil på de aktuelle konjunkturer, ligger højt. Der er en tydelig tendens til at Europa i øjeblikket peger mest op rent konjunkturelt. PMI-indeksene indikerer dog vækst på begge sider af Atlanten.

PMI-indikatorer i EU og USA

Kilde: Markit Economics henholdsvis 3. maj og 4. maj 2017.

Note: PMI-indikatorer er en konjunkturmåling blandt indkøbschefer i industri og service. En værdi over 50 indikerer fremgang.

Finansielle forhold

De globale aktiekurser var generelt stigende fra efteråret sidste år og frem til starten af marts i år. De sidste uger har der dog været en vis finansiell uro, og aktierne er faldet lidt. Aktiekurserne er dog fortsat betydeligt højere end i efteråret sidste år. Det danske aktiemarked har generelt udviklet sig mere gunstigt end fx det amerikanske marked. Aktierne stimuleres af lempelig pengepolitik og generelt gode økonomiske nøgletal. Selvom pengepolitikken er lempelig, strammes den dog i USA, hvilket er en del af forklaringen på, at farten på aktiemarkedet er taget af.

Olieprisen er faldet noget hen over den seneste måned. Brentolie handles i øjeblikket til en pris på cirka 52 dollar tønden. Sammenligner vi med samme tid sidste år, så er olieprisen dog steget en smule. I maj sidste år kostede brentolie i størrelsesordenen 45-50 dollar tønden. Hvor olieprisen i starten af året i år klart trak inflationen op, så er den inflationsdrivende effekt fra olieprisen ved at forsvinde, da olieprisen reelt ikke har ændret flyttet sig særligt meget siden sommeren sidste år.

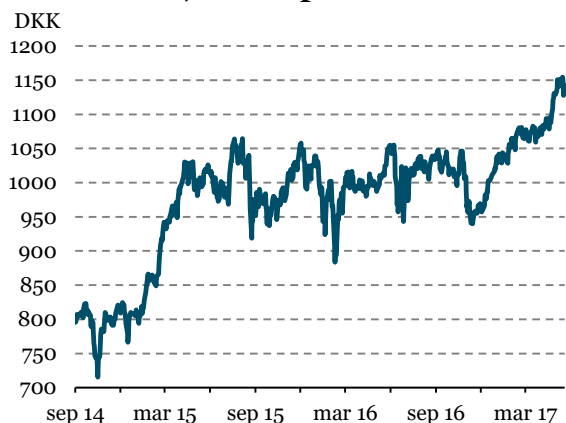
Dollaren er som følge af svagere amerikanske nøgletal og øget politisk usikkerhed blevet svækket over de seneste måneder. En dollar koster i øjeblikket cirka 6,7 kroner, for en måned siden kostede dollaren 7 kroner. Selvom dollaren er svækket, så er niveauet fortsat højt. Det skal blandt andet ses i lyset af, at pengepolitikken strammes i USA, mens den fortsat lempes i Europa. Hvor dollaren er dyr, så er pundet forholdsvist billigt som følge af usikkerheden knyttet til Brexit. Den seneste dollarsvækkelse har ført til en stigning i den effektive kronekurs, hvilket hæmmer vores eksport ved at gøre vores produkter dyrere.

Både bankernes og realkreditinstitutternes renter på udlån har været faldende siden begyndelsen af 2012, men hen over de seneste måneder er bankernes udlånsrenten til erhverv faktisk steget en smule. Renteniveauet er dog fortsat meget lavt, og danske virksomheder med behov for likviditet betaler i stigende omfang negative renter på indlån. Det forventes, at de korte renter vil blive sat yderligere 2-3 gange op i USA i løbet af 2017. Højere centralbankrenter er endnu ikke på tale i Europa, men den højere amerikanske rente kan meget vel over det kommende år trække i retningen af svagt stigende renter herhjemme, men fra meget lavt niveau. Det lave renteniveau stimulerer økonomien og er til gavn for især boligmarkedet og privatforbruget – men kan også give anledning til bobledannelse. I Europa kommer renten tidligst til at blive sat op i midten af 2018.

Bankernes udlån til virksomhederne stiger, og årsvæksten var i marts på 2,6 pct. Realkreditudlånet til virksomheder fortsætter også med at stige – med en årsvækst i marts på 2,0 pct. Den seneste udgave af Nationalbankens udlånsundersøgelse viste igen små lempelser i både bankers og realkreditinstitutters kreditvilkår over for virksomheder i 4. kvartal 2016 med forventninger om yderligere lempelser i 1. kvartal i år. Det stigende udlån og små kreditlempelser er gode tegn for virksomhederne.

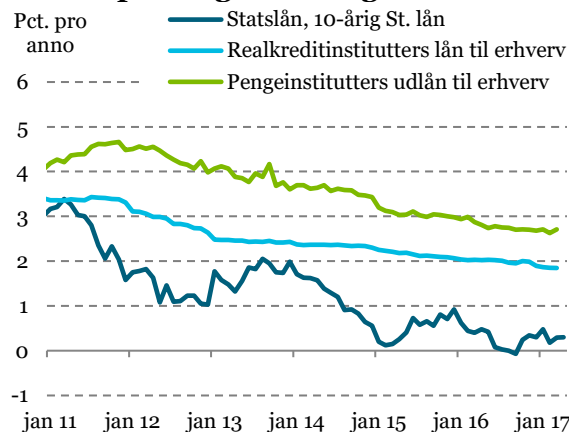
Lave oliepriser og renter samt stigende udlån til virksomheder giver sammen med lempeligere kreditpolitik en hjælpende hånd til dansk erhvervsliv. Det lave renteniveau er omvendt også tegn på, at den europæiske økonomi fortsat har udfordringer. Gunstige finansielle forhold er derfor ikke nok til for alvor at hive væksten opad, ligesom adgangen til risikovillig kapital stadig er en udfordring for virksomheder i Danmark.

Aktiekurser, C20 Cap

Kilde: Euroinvestor, 22. maj 2017

Renter på obligationer og udlån

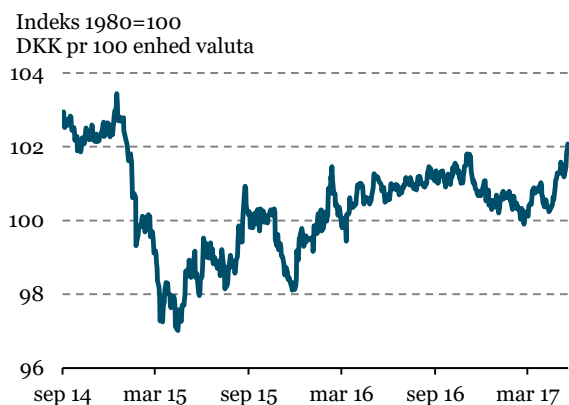
Kilde: Danmarks Statistik og Nationalbanken hhv. 5. maj og 2. maj 2017. **Note:** Renten på realkreditlån er inkl. bidrag. Databrud fra sep. 2013 til okt. 2013 for renten på lån fra penge- og realkreditinstitutter

Oliepris i USD

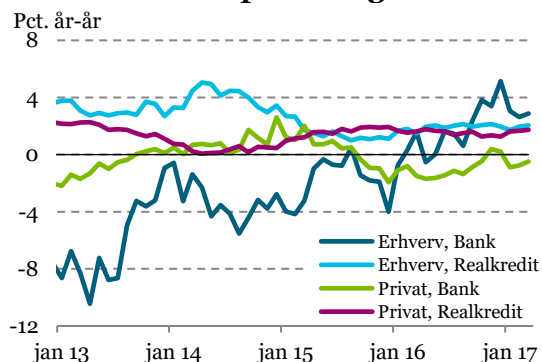
Kilde: Euroinvestor, 22. maj 2017

Effektiv kronekurs

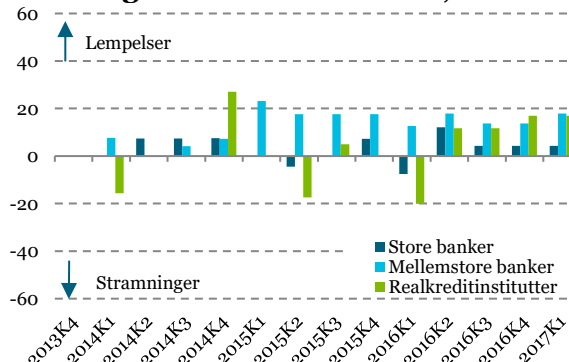
Kilde: Nationalbanken 22. maj 2017

Udlånsvækst til private og erhverv

Kilde: Nationalbanken, 2. maj 2017

Ændringer i kreditstandarder, erhverv

Kilde: Nationalbanken, 11. april 2017

